

Badiu

Vasile Alecsandri

Pe luciul Dunării,
La scursurile gârlei,
La cotitura mării,
Ian că se zărea plutind,
Cu lopețile vâslind,
Cu pânzele fâlfâind,
Un caic mare, bogat,
Cu postav roș îmbrăcat,
Pe-n afară zugrăvit
Și pe margini poleit.
Da-n caic cine era?
Era căpitan-Pașa,
Baș-agaua turcilor,
Măcelarul frâncilor,
Cu cincizeci de brăileni,
Și cincizeci de bosnieni,
Brăileni din Brăila,
Bosnieni din Bosnia.
Ei, mări, cu toți veneau
Și pe mal se coborau
În cel sat mare, sârbesc,
Jumătate românesc,
La casele Badiului,
Badiului bulgarului,
Frățiorul Marcului.
„Dalbo, dalbă, jupâneasă!
Cu ochi mari de puică-aleasă;
De ți-e Badiul tău acasă,
Zi-i degrabă ca să iasă,
Iar de-i dus în deal la vie,
Mergi de-i zi să nu mai vie,
Că s-a trecut de glumie!”
„Nu-i la vie, și-i în casă
Cu paloșul gol pe masă.
Badiului voinic nu-i pasă
Nici de cursă dușmănească,
Nici de oaste-mpărătească!”
Badiule, te ține bine,
Că urdia întreagă vine!
Turcii vin grămadă, claie,
Capul tău să mi ți-l taie
Și să-l ducă pe tipesie
De peșcheș la-mpărăție.

Iată lupta se-nceleşta:
Badiul singur se lupta,
Chiar în sânge se scălda
Şi din loc el nu se da.
Dar când trupul oboseşte,
Când puterea se sfârşeşte,
Inima la ce-ţi slujeşte!
Badiul meu slăbea, cădea,
Turcii rămaşi mi-l prindeau
Şi-l ferecau peste tot,
Şi-l legau strâns cot la cot
Jos la stâlpul hornului,
La dogoarea focului,
Cu frânghie de mătase,
Viţele împletite-n şase...
Tăiau carnea până la oase!
Badiul greu se răsucea
Şi din gură-ncet zicea:
„Băduleasa mea frumoasă!
De mi-ai fost tu credincioasă,
Mergi degrabă la cămară,
De ia galbeni din comoară.
Umple-ţi poala plină, rasă
S-o revarsă-aici prin casă,
Doar or vrea ca să mă lasă!”
La bani turcii năvăleau,
Şi pe jos se tăvăleau,
Dar pe Badiul nu-l slăbeau!
Badiul încă mai zicea:
„Băduleasa mea frumoasă!
Cu ochi mari de puică-aleasă,
Mergi degrabă în cea casă;
Pune faţă la ghileală,
Buze moi la rumeneală
Şi sprâncene la cerneală;
Apoi vină aicea-n casă,
Doar or vrea ca să mă lasă!”
Mândra cât se arăta,
Baş-agaua se-mbăta,
Dar de Badiul ce zăcea,
Milă nici ca-i se făcea!
Badiul încă-ncet zicea:
„Băduleasa mea frumoasă!
De-mi eşti soată credincioasă,
Fă la apă că purcezi,
Şi-n fugă să te repezi
Pe la gura pivniţei,
Tot de-a lungul uliţei,

La casele Marcului,
Frățiorul Badiului,
Și dă lui pe loc de știre
Că mă aflu la pieire.”
Băduleasa purcedea,
Dar la apă nu mergea,
Ci-ntr-o fugă ajungea
La casele Marcului,
Marcului bulgarului,
Frățiorul Badiului:
„Ale! cumnățica mea!
Răsărit-ai ca o stea,
Ce vânt dulce te-a bătut,
La noi de te-ai abătut?”
„Am venit să-ți dau de știre
Că mi-e Badiul la pieire,
Pe mâna bosniacilor
Și a brăilenilor!”
Băduleasa nu sfârșea, -
Marcul se și repezea,
Buzduganul învârtind
Și din gură chiuind:
„Măi bosniaci, măi brăileni,
Mișei dușmani și vicleni!
V-aruncați sută pe-un om
Ca și ciorile pe-un pom.
Ce vi-i robul vinovat,
Astfel de l-ați ferecat?
De vă-i robul de iertat,
De vândut sau de schimbat.
Mie mi-e de cumpărat.”
„Nu ne-i robul de vândut
Ci ne-i robul de pierdut.”
„Ale! frate Badiule,
Cum te calcă babele!”
Cât zicea, se repezea,
Stâlpul hornului smunea,
Pe Badiu că-l slobozea
Și din gură-i porunea:
„Bate tu marginile,
Că eu bat mijloacele,
Care-a scăpa de la mine,
Să nu scape de la tine!”
Amândoi turbat răcneau,
Vârteji de moarte făceau,
Printre turci se învârteau,
Turcii sărea și fugea
Dar păcatu-i ajungea!

Care scăpa de stâlpan,
Nu scăpa de buzdugan!
Noaptea neagră când cădea,
Clăi de turci în foc ardea,
Și lumina se-ntindea
Pe luciul Dunării,
Pe valurile mării.
Iar nevasta Badiului,
Cumnățica Marcului,
La cel foc grozav căta
Și cu jale cuvânta:
„Ale! frate Badiule!
Cumnățele Marcule!
Auziți voi parele
Cum mănâncă oasele?
Auziți voi mamele
Cum își plâng păcatele?”